

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

D ante O

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97861](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97861)

quasi sicut a deo dei. Cum autem dicimus diuina feminam intel-
ligimus eam que sua virtute diuinitatem meretur. Sic dici-
mus duos imperatores: etiam dum sunt in vita.

Diuinus. a. u. m. qd est dei: vel qd ad deum pertinet. vt opus diuini
res diuine que vt Aug. lib. i. acca. in qd dicit per quas homini diuini-
tatis ipsa contingit. Hinc diuinitas sicut a deo dicitur.

Diuinitus aduerbijs significat a diuinitate sicut a deo sicut huma-
nitas ab humanitate rem demonstrat. Diuine vo et bumang ad
deorum atq; hominum similitudinem.

Diuini potens qui in diuinitate potestatem habet Apule. Saga et
diuini potens celum deponere.

Diuino. as. pe. p. non tñ de pterito dicitur: s; etiã de pnti. p. verus
oico. vt pueri diuini diuinitate sapientie: q; dicit verum de
his diuinitas est. Ter. in Ecy. Plane hic diuinitas. Na. i. Ple-
nitas tñ diuinitate augurari a quo diuinitas pndicta futuro
rã q; q; q; et dicitur. Na. cu de dicitur do accusatoris q; rã
iudicij qd supra re reddidit cuiã potissimũ ex duob; pluri-
bus iudicij i reu pmitat ea res diuinitas appellat. Et
vt ait. Lams. Datus id iudicij diuinitas appellat: qm diu-
nare iudicij quodãmo opozeat quã sinita sese ferre par sit.

Alii diuinitate appellatã eẽ putat: qm cu accusator et reus
duo res qm cognate diuinitateq; sint: neq; vna sine altera sta-
re possit. In h; tñ cause gñe reus qdã iã eẽ s; accusator nõ duz
e;: nõ diuinitate suppledu eẽ qm accusator futurus sit. Ita
Li. pma verinap diuinitas iudicij debet accusare. Li. an. Lccij.
Alii putant diuinitate dicitur q; res agat sine testib; et sine ta-
bulis et his remotis argumenta lenia sequeantur et iudices qm
diuinitate. Huius cõpositi est p diuino: qd Ply. posuit. p pten-
tio cuiã lib. x. Lũ vniuerse pzoouolat si oies mitis futurus eẽ
p diuinitate cni vctos imbezq;: et tunc se continent tectis.

Diu aduerbium pro oia: a quo fit Inter diu. Plau. Nec noctu
nec ois quietus. Inter diu significat longo tempore. Unde
fit diuinitas longiori tempore.

Diuinitas longissime tempore. Tam diu tanto tempore: q;
diu quanto tempore. Jam diu olim.

Diuile. penul. cor. aduerbium diuinitatis significat aliquã-
diu. Hel. Cum diuile tacitus cogitando fuisset.

Diuinus. a. u. m. pe. cor. longe seu continuus. Li. Libertatis de
siderio: redioq; diuine seruitutis.

Diuturnus. a. u. m. idem quod diuturnus a diu deriuatum. Lice.
Diuturni silentij.

Diurnus. a. u. m. a die fit: sicut nocturnus a noctu. vnde et diurni
ni dicuntur libri in quibus scribuntur gesta singulorũ dierũ
vulgoz males dicuntur. Jtue. Logi relegit trã facta diurni
Alas diurni accipit pro victu atq; mercede vnius diei. Se-
ne. Diurni accipit: in centiculo dormit. Idem lib. ij. contro.
Lonsos modo omnis fortunę diurnum petam.

Diurno. as. diu uiuo: sicut peregrino. as.

Do. as. dedi datũ. Lius cõposita si sint ex monosyllabis. pposi-
tionib; sicut tertie coniugationis et pteriti germinat: vt reddo is.
reddidi. pdo is. pdidi. Excipit sedo as. au. ex se et do. Et dicitur
vbi datũ qui vltra accusatiũ postulat datũ et qdã dare
sedulo reperit. Et ita dicitur delectat: vt qmã duos otos exi-
gat p ad scribere seu iputare qmã alter eoz nõ spsonat: sed
subintelligit. Li. li. ij. of. Ne Marco qdã Seio vitio datũ q;
in caritate amone assemodiũ dedit ppo. Ter. vni tñ exp-
sit. Nũc q; rem vitio d; q; a aduerbite: subintelligit poete.
Plau. in am. Nũc tibi hãc paterã q; dono mibi ob virtutes
data eã a lemana tibi dono. Dic dono vtrũ casus datũ an ab-
latiũ sit dubiũ vt. Utroz nõ sumi posse cẽseo. In otã p de
dico capis. Si at ablatiũ eẽ velimus vt dono sit qm noie do-
ni. Lic do a ppa signatione nõ recedit. In qua Plau. tñ ipsi
verbo accusatiũ vltra accusatiũ sine ppositione dedit: s; ap-
positiue. Sic. Est ager sub vrb. Dic vobis eũ dabo dotẽ so-
roui. vt sit doo: vt noie dotis vel p. dotẽ. Aliqñ vltra datũ
ponit accusatiũ cuã ad Li. Loznifi. Las ad te nũq; habui

cui dare: qm dederim. Idẽ ad. Q. Fratrẽ. Oculos autẽ nã no-
bis vt equo et leoni setas et caudã et aures ad motus aioz de
clarandos dedit. Aliqñ pter datũ ponit accusatiũ cuã in
Ter. in phoz. Dic qd velis dari tibi i manu vt herus his desi-
stat litibus. Nonnũq; accusatiũ ponit cuã ad et datũ re
mouet. Li. li. ij. phil. Ad sepulturã corpus victricis sui negat
a me datũ. Interdũ ipse actũ cuã in ponit Plau. i. Lap. Hoc
si factis dabo in caueã. Li. Ter. Inuã qd te des hoc tpe nihil
est. i. ponas. seu inducas. Qmã regit ablatiũ cuã ppositione
post datũ vt fit qm damus p aliquẽ aliqd alicui ab aliquo
Plau. in Lap. Seque me viaticũ vt idem a trapezita tibi ea-
dẽ opa a ptoze sumas syngraphũ. Qmã nõ p ablatiũ s; p accu-
satiũ cuã p. Col. li. ij. Ascẽsus oẽde aubus ad tabulata per
vtrãq; cellã dat. Sepius tñ post accusatiũ datũ regit et
hoc varijs actibus applicari solet. Plau. in epist. Si quũ fit
me plus sapere q; vos dederim vobis p hũc casũ qd laude-
tis. In Tur. nũc rei diuine operã dabo. In Mer. Me tori-
co morti dabo. In Lap. Do tibi operã si qd est qd me velis.
Hel. Trete ses quoq; plia ingredi folitos memoziẽ datũ est.
Lapis eẽ sicut vendo: vt qm in caritate amone asse modium
ppfo dederit. Itẽ dare est offerre obijcere. Ter. in Ecy. Pro
fecto hoc sic est vt puto oĩbus nobis: vt res dant sese ita ma-
gni atq; humiles sumus. Itẽ accipere. Idẽ in eadẽ Dabo ius
iurandã nihil eẽ istoz tibi. Itẽ inferre inducere. Uirg. Ma-
gnã dabit illeruinã arborib;. Itẽ pmittere. Ter. in Ecy. Si
mibi fidẽ das te tacitũ: dicã. Itẽ pmittere: vt apud aplm
ad romanos. Dedit illis deus spm cõpunctionis. i. pmissit vt
haberẽt spm cõpunctionis. Itẽ dicere. Ter. in Deau. Nũc q;
obzẽ has pres vidicerim paucis dabo. Itẽ obtẽperare. Idẽ
in Adel. Da tẽ mibi. i. accommoda te mea volũtati. Itẽ pfitue-
re. Mar. Lasta igitẽ nulla eã castẽ sũt mille qd ergo casta facit
nõ dat: nõ tñ ille negat. Itẽ facere. Ter. in Adel. O q; spine
polhaud paternũ istuc dediti. Itẽ ocitare vt apud eundẽ in
Eu. Ludũ iocũq; dices fuisse illũ alterũ pã vt huius rabies q;
dabit. Dare penas eẽ sustinẽ. Lac. li. vij. S; tñ docet nos fan-
ctę lre quẽadmodũ penas ipi sũt daturi. Dare veniã est de-
dere qd penit. Ter. Da veniã qd filio tuo. Li. de ora. Dabis
hãc veniã mi frater. Dare operã est adiuuare i seruire. Ter. e.
in phoz. Nos operã dabamus pbedrię. Dare pãtã est rẽ in
alterius arbitrio pmittere. Ply. Ut q; suaz oĩz rex pãtã
auunculo dederat: dare fidẽ est aliqd sancte pmittere. Dare
in manu sigit separari: et sine arbitrio aut itẽ pte vt cuã pu-
ricator aut iuder corruptus accipit pecuniã. Do me in disci-
plinã sigit do operã discipline. Amb. S; relicto oĩbus in di-
sciplinã se ppheticã daret. Datũ est. i. fato decretoq; cessum
est: vt non dabit regnis istoc phibere latinis. Huius vbi cõ-
posita sũt. Abdo. Addo. Lodo. Lircudo. Lredo. Dedo. Ldo
Indo. Obdo. Perdo. Prodo. Pzedo. a quo et pdo passiuũ
de quo alibi. Reddo. Subdo. Sedo. Satisdo. Pestundo. Ue-
nundo. Trado et Mando.

Doceo. es. cui doctũ. Lius scũq; rei cognitionẽ do. struiturq;
cuã duob; accusatiũ: vt doceo te lras: aliqñ cuã vnotiũ hãt
posset itelligi: aliqñ ptiũ expmit in abltõ vel gto. Li. li. ij. phi.
Jã iudeo magi tuo q; te tãta mercede qita iam pferã: nihil
sapere doctũ Jtue. Tera grisogonus qm doceat: vel pollio
q; tã: aliqñ cuã abltõ. Li. pto. Socrate fidib; doctũ. Uirg.
lib. vij. Paucis aduerte doceo. aliqñ cuã abltõ cuã de Sal. in
Jug. Tã est legatos miserat q; senatũ de cede h; is de fortun-
nis edocerẽt. aliqñ absolute. Uirg. doctũ post erit ingens
ponit eẽ docere. p monere qd qdã barbare dicit aduifare
Li. apio. Du. Ne lras qdẽ vllas accipi qme docerẽt qd age-
res: aut vbi te visurus essem. Huius cõposita sũt ad doceo. De
doceo. Ldoceo. Perdoceo: q; ambo signt pfecte doceo. Sal.
Li. p legatos cũta edoct;. Plau. i. sti. Nã illa oes artes pdo
cet. p doceo pus doceo. Sal. i. Jug. Lerep illi q; ceturijs perãt
p docti a duce arma ornatumq; mutauerãt. Subdoceo loco
alicui doceo Aug. lib. viii. cõ. Nebridius amictiẽ nĩ e; cesse-
rat: vt oĩum nĩ m familiarissimo. Uerecudo mediolanensĩ et
cui et grãmatico subdoceat veheementer desideranti.

Doctus dicitur qui ratione rei tenet; peritus qui cum ratione experientia; et consuetudine tenet. *αὐτοῦ τὸ πείραξ, i. experientia.* Itaque minus est doctus quam peritus. *Li. in Sal. Satis docte atque perite fecisti.* *Jde li. ii. of.* Itaque cum sint doctilia peritis oedificiunt facile a finia. *Μαζοζέ τῆν ἄνθρῳζοζ ἔρῳδῳζ.* *Jde li. i. of.* Nec solum viui ac penses studiosos discendi erudiunt atque docent sed hoc idem est post mortem monumentis scriptis assequuntur. Nec mirum est quod minus sit eruditus quam doctus: quoniam rudis et eruditus hinc sunt. *Ply. Sedere cepit finia hec: pariterque et eruditus vulgus et rude in ea cursu vadit.* *Quinti. li. i. a pedagogy erigat ut sint eruditi quo adolecentes erudire queant: aut se non eruditos esse sciant: ne mala per bona illos imbuant scriptis eruditione: eos insuper redarguens quod cedere precipiendi peritis indignas: ut aduertat si pedagogos decet esse eruditos: profecto propterea par est: non solum eruditos sed doctos atque peritos esse debere.* Doctus cum quo componit id doctus: nomen est tam etiam precipuum esse possit sicut ablatiuum regit. *Li. ii. of.* Nec me angustibus dedi quibus esse effectus nisi restituissem: nec rursum indignus docto hodie voluptantibus. *Jde Lomifi. Sz prime scripsi de optio gne dicitur: quo sepe suspicatus sum te a iudicio nro: sicut doctum hominem a non indocto paulum diffidere.* Semidoctus sicut participium et nomen esse potest. *Plau. in as. Tria ista culpa est que discipulum semidoctum abste amoues.*

Docilis per. cor. qui attente vult audire: inquit *Lic. li. i. ad heren.* Uel docilis qui facile docet. *Lac. de opi. Na sit te in iris nihil aliud quam lingua instrumentibus auditoris satis strenuam prebuiti quam magis in his veris et ad vitam pertinentibus docilioz esse debetis.* *Uar. lib. i. de re rust. Lassius scribit hec operarios parandos esse qui laborem ferre possint: ne minores annorum viginti duorum et ad agriculturam dociles.* Hinc Docilitas apertudo qua quis facile docet. *Ply. lib. vii. de elephantis.* Nam quod ad docilitatem attinet: regem adorant.

Docibilis quidongus est vt doceat: vt *li. ii. Re. Dabis igitur cor docile seruo tuo vt iudicare possit populum tuum.* Hinc Ingenium docile et sine doctore docibile est. *Lau. val. 5. Pyl. ita differit. Docilis qui facile docet: et quoniam aptus est doceri sic Lyprianus. Docibilis est qui ad discendum patientia lenis et mitis.* *Aug. Des regni illius hodie docibiles dei erunt: non ab hominibus audient.*

Doctrina dicitur vta doctore proficitur: disciplina vta discipulo comprehenditur.

Documentum a perito docui fit: sicut a monui monumentum. Et est id quod nos docet: siue ex quo quod docemur. *Sal. Quorum reru ergo maxime habeo documenta habeo: quod in bello sepius vinctum est in eos qui imperium in hostem pugnaverant.*

Docus latine tignum vel trabes. *Ply. lib. ii. Trabes igneque quas doctos vocant.*

Dodona. per. p. ciuitas epiro: iuxta quam propinquum erat nemus Joui sacrum vbi que vocales fuisse dicitur. *Hic Dodone. a. um. Uir. li. ii. Stipatque carinis: iunges argentum dodongoque lebetas.*

Dodrans. dicitur deo quod drante ex vincta noue partes assis.

Dogmata. et dogmatum greci dicitur *δογματῶν οἰασι* oesem *δωματα* epheTai nisi modo decretum: modo scitum: modo placitum appellat. Sunt enim dogmata vniuersi usque secte decreta que vt inquit. *Li. p. d. scelus est non minus quam priam: sine quibus nec secte phoz: nec religionum vires ostare possunt.* vti Laertius ait se etiam non appellari que dogmata non habet. *Scribit Aug. lib. de ci. dei. se ex Varronis phia collegisse dogmata fuisse solo habitum iter se diuersa.* Vti et dogmata illa dicitur quod synodus scorum sciuit et Athanasius scripsit. *Antes quoque liberales hinc decreta sua non tamen precepta sicut medicina.* Itaque est alia Hippocratis secta: alia asclepiadis: alia Themisonis. Preterea nulla ars teleplana sine decretis suis est. *Ply. frequenter placita appellat: vt illud ex li. ii. Babylonioz placita motu terre biatisque et oia vni fide perexistunt fieri.* *Jde magoz placita appellat.*

Dogmatistes. qui alienius dogma sequuntur. *Hiero. Nec vo cum interpretis magis apostoli fuerim quam dogmatistes.*

Dolo. as. ascia cedo vel dolabra seu falce. *Proper. Stipes aceruus eram: properanti falce dolatus.* *Dicitur et dolo is. luv. itum.* *Uar. in Aiga. Nunquam celatus in manu dextra scyphus celo*

dolitus artem ostentat metozis. Huius verbi composita sunt *Dedolo et Edolo: de quibus locis suis.*

Dolabra. per. cor. instrumētum fabricozum quo ligna dolant. *L. lib. ii. Que falce amputari non possunt aucta dolabra abradit.*

Dolabella. diminutiuum a dolabra. *Jdem li. v. Semper circa crus dolabella dimouenda est terra.*

Dolabro. as. ascia vel dolabra diminutio.

Dolor est animi vel corporis cruciatus a dolando. i. minuendo. *Augentur enim corpora leticia: dolore minuuntur.*

Dolentia. id est quod dolor: cuius dicitur est indolentia. *Li. Ut qui experientia vel voluptate vel indolentia metuntur.*

Doloro. as. dolore afficio.

Dolorificus. a. um. quod dolorem facit.

Doleo. es. dolui itum. vt doluturus. *Aug. li. xvi. ci. dei. Quod dicitur dicitur huius corpora vna futura que spira lura atque colitura: nec tamen aliqui sunt mortura.* Hoc verbum si ad corpus referat neutrum acceptionis est: vt oculi dolent viro tuo. *Sunt et verbus alienis. Effectiuum est: vt doleo tuas res? aduersis. Aliquod et cum accusatiuo: vt doleo tuam miseriam. Salu. qui dolens casum. Huius composita sunt Edoleo: quod est simul: vel in totum doleo. Plau. in tru. Date iam solcas atque intro mioducite actutum nam mihi de vento misere condoluit caput.* *Dedoleo de quo alibi.*

Dolus a dolendo: vel a dolado. i. ledendo et minuendo. *Na et grece δολος seho dicitur: et accipit pro fraude et machinatione que fit ad fallendum aliquem. Ueteres tamen etiam in bona parte accipiebant pro solertia et calliditate: que aduersus hostes adhibetur.* Unde nunc dolum malum dicimus: quoniam bonus dolus et ceptatur. *Hinc dolofus pro iudicio. Subdolum occultus de ceptoz a sub. i. subitus.* Dolus est proprium nomen fuit auctoz *Mendacii. Luvius meminit L. lib. vii.*

Dolon nomen proprium viri troiani egregia pedum pnicitate peditum.

Dolones a fallendo dicitur sunt ingentes ex ferro breuissimum quod accipiat eius spem pterant ligni: intus autem ferri acutum habeant. *Virg. li. vii. Senosque gerunt bella dolones. Ubi Ser. ait dolum flagellum esse intra cuius virga lateat pudio. Apud Luv. accipi videtur dolones per armamentis naualibus vbi scribit. Sublatis raptim dolonibus ephefus petit fuga. Suidas tamē*

Δολονδῆ τῆν μικρὰ ἰστία χαλασάντες ταμεγαλαῖα ἀρμονα τοῖς μικροῖς ἀ ἀηδλο ἀδνεσκα λαστιε τασσθαῖκαῖ αὐτις δολωνης προβα λασεγοστου παντος δολωνανυς ολιγας ταυταις τοῖς δολωνικς εταμορος εταλει οιδε ρομαῖ οτω λιστιον γρομοροι καθει λοντους δολωνας.

Dolia sunt vasa gradia quibus vinum recodit. *Ter. Replem oia dolia oes serias. Ueteres dolia fictilia in cellis vinaris seruabāt. Que si vinas aures habuissent diore dicebant. Inritico sulti scribit vno legato cum vasis: dolia legata non sunt: quia ea mēte vinum in dolia codimus: vt ex his postea in amphoras vel cados diffundamus.* Et hoc est vinum quod diffusum noiatur. *Iuuue. Ille capillato diffusum consule potat.*

Doliola. diminutiuum a doliis. vti et locus in v. be. fuit sic vocatus: quia inuadentibus gallis senonibus sacra romanorum in eodis loco doliolis condita illic defossa fuerunt a flamme. *Quirinali sicut Luv. lib. v. scribit.*

Doliaris et hoc doliare quod ad dolia pertinet. vnde *Plau. in pfeu. festiuiter appellatum ventriosam doliarem.*

Dolopes per. cor. populi thessalie: vt ostendit *Luc. Plynius vobis scribit esse populos etolie.*

Doma. atis. tectum *ελληνισι γαρ τοιαυτα ληγεται και δολοκαῖ τοδωματος.* *Na vt inquit Hier. In egypto et in palestina vbi vel scripti diuini libri vel interpretati sunt hinc in tectis culmina sed domata: que romę vel solaria: vel mediana vocant. i. plana tecta que trasuerfis trabibus sustentant.* Denique et petrus in actibus apostolorum quoniam ascendit in doma: in tecto edificij ascendisse credendus est. *Et qui precipue nobis: vt faciamus domati nro coronam: hoc precipit: vt in tecto faciamus per circuitum quasdam eminentias: ne facilis in preceptis sit lapsus: et in euangelio. Que audistis in aure: dicit super domata.*

Domus. pprie edificiu ad habitadū factū qd ex tecto et parietibus stat. o. Δομος ε. Λατινικα λεγει εστι. Inproprie pro quoctiq; bitaculo. vii. et tēpla et autū nidi domus dicit. Uirg. li. vi. Postia itaq; domus patuere ingētia cētum sponte sua. Idē. Antiqua domus autū cū stirpibus imis eruit. Aliquā domus dicitur familia. Idē lib. v. Sergestusq; domus tenet a quo Sergia nomē. Aliquā sumit p vna tota gente. Idē Luz domus asarici volēs intelligi romanos: qd d. Asarico p troia nos origine dicit. Et i sacris litis: Domus iacob dicitur ingēs hebreorū pplus. Aliquā p pria: vt da ppatym brece domū da magna fessis. Et sciēdū qd domus facit genitū domus: et domū dicitur domū. actm domū. vocatū domus. ablatiu domo. Scū dicitur domū locū signamus i quo qd manet. Lū domus. tūc edificiu qd ex tecto et parietib; cōstat. vt domū maneo. nō domus. Et ptē domus domolitus sū nō domi. Et superiora domus alendi nō domi. Domi et in domū idē figit. Quāntū. In domo sūnt factū ab eo qd domi sūnt. Dicitur et rector domū et ad domū. Et eo domo: vel edomo. Et qñ frequenter iugit cū bis. p nobis in mea tua sua nostra et vestra: et vni nō aliena. Nō est dicēdū qd domus sit aduerbiū: vt erā domi meq; Tu eras domi tuq; et sic d ceteris. Li. Qui cū ista etate et forma aliene domi nolo dicere. Quod si non ponant hęc priora subintelligunt: vt domi ero. i. meq; Duius nōis diminutiva sūt Domūcula domūcla: et Domūcio. Apul. Jā deniq; nec larē reqro: nec domūtionēz pario Domestica. a. um qd ad domum pertinet: vt domestica ciuecia. Aliquando domesticus dicitur māfuctus ac mitis. Ply. Nūc animalatq; domesticus. Et domesticus dicitur qui ex eadem domo sūnt: et nobiscum habitant.

Domesticum aduerbiū figit per varias domos. siue per domesticos. Sic in Cesare. Quozum vt quā maxime expectatio esset ea que ad epulum pertineret: quā marcellarijs oblocata etiam domesticum apparabat.

Domitium habitatio longi tēpis. Cū mutare domitū dicit qd migrant vt animala vrbem habitent. tanquam illius ciuecia futuri. Nam qui ad tps habitat mor inde oiscesat. domūz quidem pōt hēre quam condūit: domitium autem nō bz. Sel. Qui domitium in italia non habent.

Domus as. domū. itum vel domatū. vñ domitor et domaf. Qui de trit. Quid tibi de tetrico referas domitorē chymre Tibul. Te duce nō alias quier sus terga domator. Nā vt doctet pñ. vba pñz iugugōis formātia pñm in in diuisas antiq; tertia declinatōe declinare solebat. Et quo pz. qd a pria iugugatione pteritū terminant in aui. supinū i aruz deriuatiua in aroz atio. Que aut in in diuisas. a tertia sumptū est. Quis vt plimū i pma iugugatōe declinēt. Est aut domare qñ sub domo et pñte vel mea vel aliciū: facere siue māfuefacere: et domesticū redder. vñ equoz domitoroz dñr et domittatq; ido miti eq. Indomire gētes feroces. p trāslationē domare figit vñcā qd domitos hostes dicitur. i. victos: et domitos ppos. i pñtē redactos. hic ponit p domo p. cor. qd ē valde domo vel ad finē domo. Just. li. j. Terminos vsq; libz pdomuit.

Domitura. re. domandi actus. ply. Domitura boum in trinitu optima. Col. lib. vii. Curandum ne in domitura bos calce aut cornū quemq; contingat.

Domitalis aptio ad domandum.

Domitus a domo fit et is. pprie dicitur domū pest et qd domus imperiū bz. Itē dñi appellatio ad eos extēdit q rei alicuius ppe tatez bz. Et si vñfructus alieni sit. Abusue tñ et filifamilias ceteri liberi qd pñte sūt et vñfructuarii dñi dñr. Itē dñs vocatur cui sūnt: et cui pñt sublit. Uir. Romanos reruz dños. Dñc dñuz p impio et dñoz. Rursus dñs dicitur marit. Idē li. iiii. Cōiubia nra repulit ac dñm enēā i regna recepit. Item mulierū amatoz: et dñā. p amica. seu amāte dicitur. Qui. Dec tibi sub dñō ē pyrribz puella suo. Bitez. Nā furor i dominā temeraria brachia mouit. Itē ponit p dñi exhibitoz. Uir. Aut dñm aut vñuz aut aliud quid laudato. Dñs quoq; ac dñā sumi solēt p deo ac dea. Quid. Et dñō solūc vota ioui. a dñō sūnt deriuantia. Dominicus domitius et domitianus.

Dominoz. aris. impium gero. Et mō grūm regit. Hier. in ecclesia. Et dominatus est bestiaz: Nō dñm. Uir. Uictis dominabit argis. mō actūm cū in Quid. li. i. me. Et qd domina ri i cetera possit: natus hō. Li. Felix senectus si vsq; ad vltimum spiritū dominabit i suos: Nō ablatūm sūt cū i Ser. sulp. Licroni. Quem castus et natura in bonis dominatur. Uir. li. ii. Incensa danai dominantur in vrbe. Inde fit Dominatio. imperium. et Dominatus principatus.

Dona sūt q aut ppiciādis dñs dāf: authōbz p bñfactis q nulla necessitate iuris sed spōte pstant. Qui. munera crede mihi placāt hostesq; deosq; Placāt donis iuppiter ipse suis aliqñ Donū dicit de rebus permiois. Uirgili. Quas illi philomela dapes. que dona pararit. Donum honorariuz idēst qd datur patrono. λeyer at kai Δωρα περ ε. a. dozum.

Dono. as. vñ donatio: quā Ulp. dicit pprie existimat cū qd ca mente dat vt statz velit accipiētis fieri: nec vllō casu ad se reuertit: et pp nullā aliā cām facit qd vt liberalitate et munificentiā exerceat. Qd si sua cōditione fiat: nō ē vera donatio. Et dicimus. Dono tibi munus: et dono te munere. Donare ciuitate ē efficere ciues: et iura ciuiū dare. Duius verbi cōposita sūt. Cōdono qd qñq; p simplici ponit: qñq; figit quidq; ad alioz petitionē do: et qñq; ignosco. Ter. i phoz. Argētum qd hēs ddonamus te. Sal. Aut facile alterius libidini malefacta condonabā. Redono ponit p simplici. August. Redona quod rogamus: excussa quod timemus. Et habet pe. pro.

Donatus dicitur em aliqd dono datū est. Lūius cōtrariū ē indonatus. Uirg. Nemo ex hoc numero mihi non donatus abibit.

Donaria loca vbi reponūt dona q deo offerunt. Abusue ipsa tēpla. Uir. li. iii. ge. Tēpō nō alio dicitur regionibus illis. qñtas ad sacra boues iunonis et vris imparib; ductos alta ad donaria currus. Hel. li. ii. Ubi reponi solerēt vetera q ex eo tēplo collapsa ēēnt: et alia qdam religiose donarijs consecrata Apul. Ibi donariū deq; per qz opulētū plima auri et argenti rō in lancibus spectaculis poculis et hōi vtentilibus quod est contra Lau. val. q Seruiliū culpāt. Aliquā Donaria dicunt ipsa dona. vñ Spartianus scribit: Antoninum dedisse populo congiarium et militibus donarium. Hier. sup Joel. vespasianus et Titus Rome templo pacis edificato vasa tēpli bierosolymitanis et vniuersa donaria in delubris illi dōsecrarūt.

Donatius. qui donare pōt. Paulus iurico. Si duobus debitoribus mortis causa donatius creditor vni acceptum tulit et conualuerit eligere potest vtricondicat.

Donatium: munus quod a principe vel imperatore donatur. August. Magnuz quippe donatium suis militibus attulit quo eos non solum copiose ditauit se etiā ad certandum inuictissime confortauit.

Donatice corone dicebant quibus veteres in ludis vtebantur.

Donec aduerbiū mō tps finitū designat. vt dormiā donec exiter ab aliquo. mō infinitū vt apud aplūm. Oportet illum regnare donec ponat oēs inimicos sub pedibus eius. Nūquid tā diu regnaturus donec incipiāt esse sub pedib; eius inimici: et postquā fuerūt sub pedib; tūc regnare desisset. cū vtiq; tunc magis regnare incipiet cū inimici ceperint eē sub pedibus eius: Et in. ps. Sicut oculi ancille in manibus dñe sugeta oculi nri ad dñm deū nostrū donec miserat nri. Ergo tā diu oculos hēbit ad deū donec misericordiā ipetret: et postq; impetrauerit. oculos torq;bit ad terras: cū alibi dicat. Oculi mei defecerunt in salutare tuū: Jungit aut donec tā indicatio qd subiuunctio cū figit tps finitū: vt seruā tibi donec viuo. i. qd diu. viuo. Seruā tibi donec moriar. i. vsq; ad mortē.

Donyfa. Insula est in mari egeō.

Dozas. adis animal dama. seu capra. ab eo q acute videat: is est αποτοου οφειος λερεται.

Dormio. is. verbū absolutum quō actūm qñq; hēat. Amb. li. j. offi. Soporē qētis hēre nō pñt quē ille dormiuit q resurrexit Duius cōposita sūt addormio a quo addormisco. qd est contrarium verbi. Experisco. Sue. de Lau. Et quoties post cibum addormiseret qd ei fere accidebat: oleaz ac palmarū ossibus incessebat. Obdormio qd mō dormio: mō

sopozoz significat. Redozozio: an dozmio. Redozmio enigi
 lo Ply. In redozmitione varia fuisse somnia apparet.
 Dozmio. as. pe. p. frequentatiuū est. q̄is diminutionē signifi
 cati q̄isq; habeat. Doza. q̄isq; bonus dozmitar. Dome. Et in
 psalmo ecce non dozmabit neq; dozmiet.
 Dozum & Dozus. us. fm̄ probum dicit tota posterior pars: q̄
 ea pars corporis deuera sit deozsum. Hiero. in Ezechie. In
 ter vestibulū & altare q̄i. xxxv. yri doza hñtes otra templū
 domini & faciē ad orientē. Est enī tergū. q̄d non solū de hoī
 bus: ceterisq; animalibus sed etiam de inanimatis: vt de lit
 toribus a quis montibus & huiusmodi. Virgil. Dozum im
 mane mari summo. Idem Namq; infecta vadis dozo oū
 pendet iniquo. Significat enim duriozem arenam: vt iquit
 Ser. quē remeantibus fluctibus & euntibus densatur quod
 a nautis puluinus vocatur.
 Dozualia tegumēta: quibus equi & boies teguntur. Jul. capi
 tolinus. Procefferunt centeni albi boies cozmibus auro iu
 gatis & dozualibus apucis discoloribus presulgentes.
 Dozuarus a. um. quod dozo aliquid fert. Car. Hreges sunt
 fere mercatoz & eoz qui ebundatio aut Apulia a fellis doz
 suaris componant ad mare oleum aut vinum.
 Dozis nymphā quedā maris Oceani & Letbios filia quā Ne
 roo iratri vxorem dedit. & interpretatur amaritudo. vñ & a
 poetis ponitur pro mari. Vir. in Gallo. Dozis amara suā nō
 intermisceat vñdam.
 Doziscus: vrbs littozalis thracie fere ex opposito ad famotba
 cum: & dozi nymphā. hoc est marium nominatur. Iuxta
 hanc herodoto teste campus est magnus eiusdem per quem
 Hebrus annis defluit.
 Dozia & Dozica noia sunt ptis achaię: que p̄p̄inqua ē achens
 dicente Plato. li. iij. legū. Dozi pro achuis mutato noie ap
 pellati. pp̄ doziā a quo exules restituti fuerunt. Ser. vñ sup
 ij. genei. Dozica iquit a dozo neptuni filio dicitur. Dozies sūt
 populi dozię iuxta coliam.
 Dozy. cum y nomen oppidi p̄tici. q̄d apud nos lanceam sigē.
 Dozycus nomen filij p̄tici et interpretari p̄t lanceę gloria
 a opv lancea vel asta κ λ ε ο ζ gloria.
 Dozypozus. pe. cor. latine spiculator vñ satelles dicitur portās
 lanceam. Et est nomen viri p̄p̄rium. de quo Quant. lib. v.
 Lurtius Cognatoz darij Regis turban. xv. M. hoiuz fuis
 se muliebiter p̄p̄modum cultu luxu: magis q̄ deozis ar
 mis conspicuam dozypozū vocabantur.
 Dozophozus. latine dozia ferens dicitur.
 Dozylaus: nomen filij in p̄brigia.
 Dozycū nomen femine diminutionis siue adulationis cā sic p̄
 latum ab Δοζοϋ. quasi dulce & amabile donum.
 Dozodoche nomen p̄p̄rium vxoris Icari.
 Dos dicitur cum dat & accipitur. Nisi enī accipere: dos nō es
 set. Et datione & acceptione firmat. Nec p̄t videri datus id
 q̄d nō sit acceptū. Et nō solū ea que marito ab vxore dantur
 s; et q̄d alicui datus est vel a nā vel ab hoībus. vñ de ootes
 ai dicunt p̄ndētia iustitia: fortitudo: & hm̄oi. Et dotes cor
 poris: pulchritudo: robur: incolunitas & his similia.
 Dotale: q̄d ad ootē ptinet. siue q̄d vulgo d̄ p̄ ootē. vñ dotalia
 bona: dotales fundi. Plau. in asi Dotale seruū Saureā vxor
 tua adduxit cui plus i manu sit q̄ tibi. Idē i mili. Pasce edis
 oicas dotales tuas. Liu. Nec tibi a me dotalia dona accedet
 Doto. as. dotē do Hiero. in ero. Dotabit ea: & hō hēbit eam in
 vxorem. vñ dotatū hoiez dicimus q̄ ootē by: & indotatus qui
 dotem nō h̄. Plau. in asi. H̄ sunt atq; alię multe in magnis
 dotibus incommoditates sumptuosq; intollerabiles. Nam
 que indotata est ea in potestate est viri. Dotatę mactant et
 damno & malo viros.
 Doza: latine maiesta & opio d̄. vñ & paradoxa: que admiratio
 ne digna sunt & opionē hoīum superant. Interdum dicitur
 glia. vñ Eudora vera gloria: vñ potius p̄ter opinionē.

D ante **R**
 Drachma: genus ponderis ex. xvij. siliquis: id est tribus scru

pulis constans: Est & genus numismatis. vñd Jul. polluz
 Drachmen athenis numisma quod etiam bos dicebatur:
 quia boue signatus erat.
 Dragma: matris. Δραγμα το τοισεω οδοντο Δραγμα οτι
 γε νεσσεσι. apud grecos dicitur: quod nos rapinam siue
 manipulum dicimus.
 Drama: atis: sine e & sine g dicitur vt in scenis agi fabula soleat.
 vbi diuerse persone introducunt: & aliis accidentibus aliis
 aut descendibus a diuersis & a diuersos textu narratiōis
 expletur. sicut in comedijs: q̄d genus carminis inquit. Hiero.
 cantari solebat. vñ et apud cantica scribitur. An̄i toz: passus
 virginis frequentate nobis dulcia cantica dramatis. Hanc
 Dramaticus stilus dicitur q̄ mixtus non est vbi poeta nūq̄
 loquit vt sunt Comedie & Tragedie. Dramaticus in quo lo
 lus poeta. Mixtus vbi promiscue & poeta & persona.
 Draco genus animalis venosus Ply. li. viij. scribit veris vñ
 conibus oza parua esse & admodum non debiscencia: sed ar
 ctas fistulas p̄ quas trahunt spiritus & linguas ererit. Ap̄
 indos & ghibos dracones sunt. xx. cubitoz. Dicitur draco
 α Δε ρ κ ο ζ. Nam bzaciem peracitam. Dracones etiam oc
 cunur a ply. li. viij. ex tortuositatum similitudine palmitis
 emeriti pluribusq; annis indurati.
 Dracūculus diminutiuum: significat paruum draconem.
 Draena cum viphthongo: draconis femina: que & draca quo
 q; dici potest.
 Dracontium herba.
 Drangana p̄uincia in asia maiori. Quam Prolo. ab occidu
 & septentrione Aria & bagao monte terminari ait, ab oriente
 te Arachosia.
 Draucus. vide in dictione patiens.
 Drepanū. pe. p. promotozū: siue vrbs a curuo situ istar facilis
 Δρεπανος enim salt dicitur. Non longe abest ab Erype
 monte tra sillybeum. vel ab eo q̄ Saturnus amputatis viri
 libus paternis illuc falcem proiecerit. Quid. li. de fast. Quis
 locus curue nomina falsis habet.
 Dryades: nymphę siluarum ab arboribus. Nam apud grecos
 Δρυς omnis arbor dicebatur: q̄is postea p̄ quercū vñ
 p̄ta fit. H̄ enim syluas habitare dicuntur.
 Dryas. nomen p̄p̄rium viri thessali amici nestoris.
 Dryopes. populi epirotici. De quibus. Virg. lib. iij. Creteles
 dryopesq; fremunt p̄ticiq; agatyr̄h.
 Dryide: dicti sunt quidam galloz religiosi & sapientes a quercu
 bus ply. li. xvi. Nihil h̄it dryide. Ita enim galli suos appel
 lant magos. Sue. Dryidaz religionem apud gallos dire im
 manitatis tantum ciuibus sub augusto interdita Claudio
 impator quintus penitus aboleuit. Suidas Δρυι Δει τοζ
 πρυλα τα σοι φι λοσοφοι και σεμνοβοιοι.
 Drylon: fluius dalmatie. qui per maniam myriam pergens in
 danubium influit.
 Dromos latine Lursus. Et accipit non solum pro actu curre
 di: sed etiam pro loco vbi curritur. Sue. in Nero. Elephan
 to super sedens peragratum dromozum deocurrit.
 Dromedarus: animal a currendi velocitate dictum.

D ante **R**

Dubine: dicitur qui duas vias habeat & vtrā eligat nesciens si
 cut ambiguum: q̄ in ambas agi partes possit. Lic. li. i. ad be
 ren. Dubium genus est cū habet in se causam & honestatis
 turpitudinis partem.
 Dubio as: in dubio sum. Plau. Dubiat quid agat.
 Dubito as: idem q̄ dubio. Luius cōposita sunt addubito. q̄d
 est et vel ad aliqd dubito. Liu. li. ij. Proditozibus ex tēplo
 in vincula dicitis delegatis paululū addubitatū ē. Li. L. c. c.
 Habes auguruz mei quo si q̄d addubitarē nō potius vñ
 rer q̄ illa solatide. Subdubito parum dubito. Idē L. glo.
 H̄c eo pluribus scripsi q̄ mihi significabant litterę tūc sub
 dubitare q̄ essez erga illū volūtate. a dubio fuit Dubitatio
 & dubietas: aduerbia dubitater: q̄d est a dubit? & Dubitatus
 a dubitatus? L. c. lipator clamat d̄ medio vt velites a sinistro